

Yhteisöllisyys voimavarana ikäihmisten asumisessa

HEA – Hyvinvointia ja energiatehokkuutta asumiseen
9/2011- 2/2014
(Etelä-Suomen EAKR)

Tuula Mikkola, VTT, Metropolia ammattikorkeakoulu
Merja Laitoniemi, THM, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
Irma Latvala, TtM, Laurea ammattikorkeakoulu

HEA – hankkeen tavoitteena on kehittää käyttäjälähtöisin menetelmin energiatehokkuutta ja hyvinvointia ikäihmisten asumisessa

HEA: 6 pilotkohdetta:

- Asuminen kotona haja-asutusalueella, yhteisöasumisessa, vuokra-asumisessa ja palveluasumisessa Lappeenrannasta Saloon.
- Toteuttajat: 6 ammattikorkeakoulua, 2 yliopistoa sekä palvelu- ja teknologiayrityksiä.

Helsinki: Loppukiri – senioriyhteisö

Mäntsälä: Osuustien vanhustentalo

Elimäki ja Korja: Puustelli ry:n Palvelukeskukset

Porvoo: Palomäen palvelukeskus

Lappeenranta: Mallu-Palveluauto ja haja-asutusalueen asukkaat

Salo: Hakastaronkatu 15

Erilaiset ikääntymisen tilanteet ja palvelujen tarpeet

Normaali toimintakyky
Kolmas ikä, "Go-Go",
"Pää terävänä jalat liikkeellä"

Toimintakyvyn heikentymistä
Neljäs ikä, "Slow-Go",
"Tahti hidastuu"

Toimintakyky selvästi
heikentynyt
Viides ikä, "No-Go",
"Tahti alkaa pysähdellä"

LOPPUKIRILÄISET

**MALLU-AUTO JA
EKSOTELAISET**

OSUUSTIELÄISET

**PUUSTELLILAISET
PALOMÄKILAISET**

PALVELUINTERVENTIO

**Terveysten
edistäminen ja
mahdollisuuksien
tarjoaminen**

**Varhainen
tunnistaminen ja
Palveluihin
ohjaaminen**

**Aktiivisen tuen ja
palveluiden tarve**

**Vipuvoimaa
EU:lta**

2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

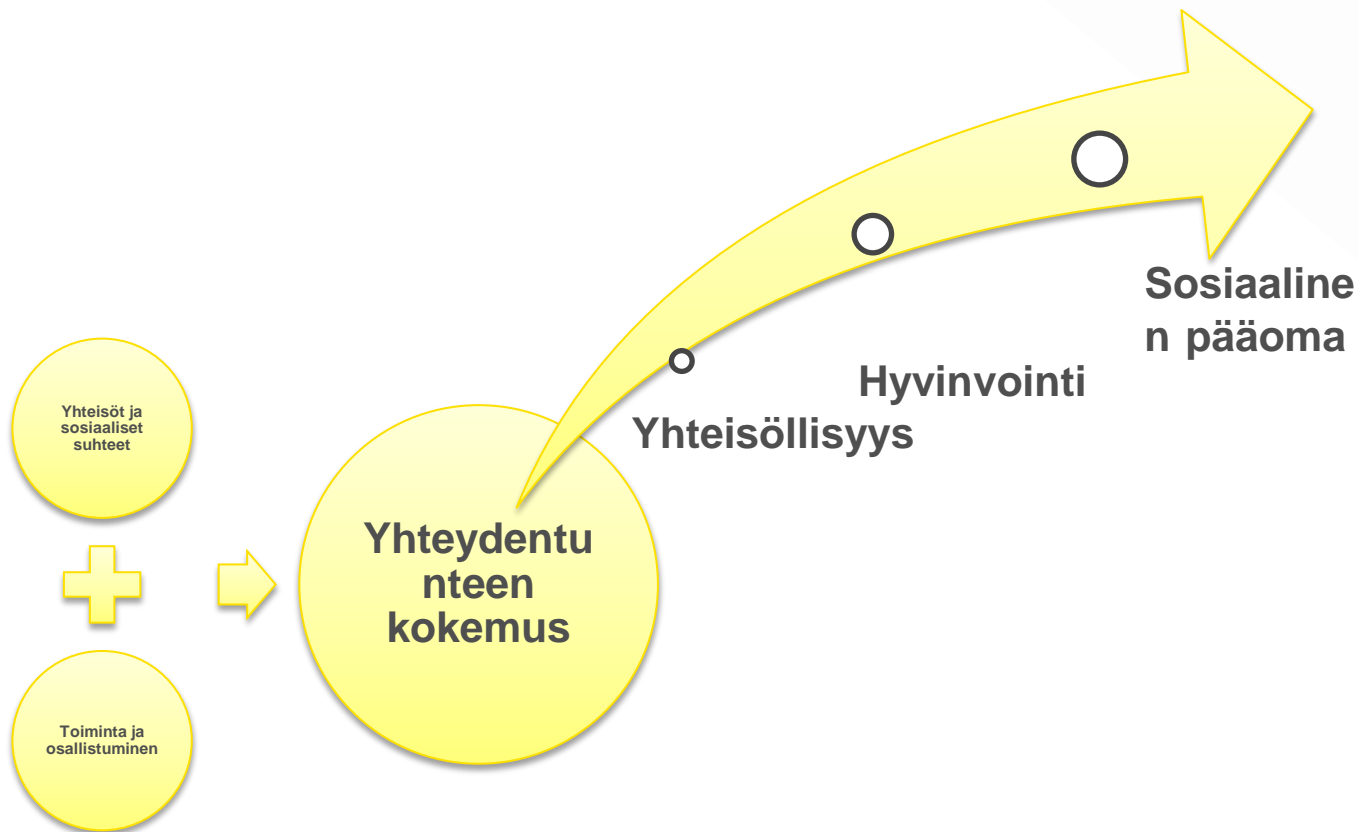
Deci & Ryan (1985) motivaatioteoria

- Ihmisen psykologiset perustarpeet: autonomia, pätevyyden tunne ja yhteenkuuluvuus
- Sisäinen motivaatio, johon ympäristötekijät vaikuttaa
- Näiden tarpeiden tyydyttymättömyys päivittäisessä elämässä alentaa hyvinvointia

Yhteisöllisyys

- Sosiaalista pääomaa tuottava toimintakulttuuri ja -tapa, joka mahdollistaa ikäihmisen osallistumisen ja vaikuttamisen omaan elämäänsä sekä sen tapahtumiin yksilöllisten tavoitteiden saavuttamiseksi (vrt. Hyyppä 2005).
 - Minkälainen on yhteisöllinen toimintakulttuuri ja miten sitä on mahdollista vahvistaa ikäihmisten asumisessa?
 - Esimerkkinä HEAn pilotkohteita

Yhteisöllisyyden muodostumiseen vaikuttavat tekijät ja niiden väliset suhteet (Hellsten & Olkkonen, 2013)

Toimijoina ikäihmiset ja heidän läheisensä

Yhteisöllinen toiminta pilotkohteissa

- Lähtökohtana asukkaiden elämänkaarikertomukset ja elämänkulut sekä tarvekartoitukset
- Sosiokulttuurinen innostaminen, yhteisöllinen toiminta ja omaehtoiset asukastapaamiset
- Asukkaat, opiskelijat, työntekijät ja vapaaehtoiset tuottamassa yhteistä toimintaa hyödyntäen Sound Vitamins -tablettia (Sävelsirkku) ja SmartVisio TV:tä
- Neljän polven treffit: miten isovanhemmat toimivat yhdessä lastenlasten kanssa
- Yhteisten tilojen suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa
- Paikallisten vapaaehtoisverkostojen vahvistaminen (lukiolaiset) yhteisöllisen toiminnan voimavaraksi

Yhteisöllisen asumisen edellytykset

Tehtäväkeskeisyydestä ihmiskeskeisyyteen

Asukkaiden osallisuus, toimijuus ja pystyvyys

Yhteisöllinen toiminta ja tilat

Kiitos!

Yhteystiedot:

hea.metropolia.fi